

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 302/2016-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. septembra 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených Advokátskou kanceláriou Mária Grochová a partneri s. r. o., Bočná 10, Košice, v mene ktorej koná konateľka JUDr. Nicol Hlaváčiková, pre namietané porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 80/2010 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 80/2010 porušené boli.

2. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadost'učinenie každému v sume po 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré je Okresný súd Košice-okolie povinný zaplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Okresný súd Košice-okolie je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 1 441,50 € (slovom tisícštyristoštyridsaťjeden eur a päťdesiat centov) na účet ich právneho zástupcu Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s. r. o., Bočná 10, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] vo zvyšnej časti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 302/2016-13 z 11. mája 2016 prijal na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovatelia“), podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorou namietali porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom

Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 80/2010 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva: „... 28. 04. 2010 sme podali spolu s ďalšími žalobcami na Okresný súd žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti... V danom roku bolo súdom iba doručené oznámenie a poučenie o procesných právach a povinnostiach a zaslané vyjadrenie... žalovanej. Okresný súd následne na prvom pojednávaní konanom dňa 18. 02. 2011 konanie prerušil až do právoplatného skončenia dedičskej veci po jednej zo žalobkýň. Dňa 24. 06. 2011 bolo toto uznesenie o prerušení konania zrušené.

V roku 2011 Okresný súd požiadal nášho právneho zástupcu o doručenie dvoch ďalších rovnopisov návrhu, pretože sa rozrástol počet žalobcov o príslušných dedičov. Požadované rovnopisy boli súdu... doručené... 01. 11. 2011. V tento deň podal náš právny zástupca aj... návrh na zmenu petitu, ktorý odrážal výlučne spomenuté úmrtie. V júli 2013 náš právny zástupca podal návrh na zmenu odporcu, keďže medzičasom zomrela aj samotná odporkyňa. Tento návrh bol posledným úkonom v predmetnej veci. Okresný súd do dnešného dňa nerozhodol o návrhu na zmenu petitu z roku 2011, ako ani o návrhu na zmenu odporcu z roku 2013...

Od podania žaloby dňa 28. 04. 2010 uplynulo už 6 rokov, napriek tomu vykonal Okresný súd len minimálny počet úkonov, ktoré navyše absolútne nevedú k prejednaniu a následnému rozhodnutiu veci. Od októbra 2011 je Okresný súd absolútne nečinným, teda viac ako 4 roky! Predmet sporu - určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti – nie je právne ani faktický zložitý a patrí do štandardnej rozhodovacej praxe všeobecných súdov. Ako účastníci konania sme žiadnym spôsobom, ktorý by nám mohol byť kladený za vinu, neprispeli k celkovej dĺžke konania. Naopak máme za to, že Okresný súd koná neefektívne a liknavo. Zároveň zdôrazňujeme, že vyšší počet účastníkov konania rovnako nemôže byť braný ako faktor vplývajúci na faktickú zložitosť konania, pretože Okresný súd v predmetnej veci neurobil žiadne relevantné úkony, na čo nemá počet účastníkov žiaden vplyv...

... navrhujeme, aby bolo každému z nás priznané finančné zadosťučinenie vo výške 3.500 EUR. Požadovanú sumu považujeme, vzhľadom na utrpenú ujmu v podobe dlhoročnej právnej neistoty, za primeranú. Dlhodobá právna neistota a frustrácia z nej

prirodzene vyplývajúca má nezanedbateľný dopad na každodenný život (ak už len zohľadníme nemožnosť nakladať so svojim vlastníctvom, zaujímavým stavebným pozemkom). Z daných dôvodov je priznanie finančného zadosťučinenia spravodlivé.

... sťažnosť predsedovi príslušného súdu nepovažujeme vo svetle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva za stabilný a efektívny prostriedok nápravy. Navyše, predseda príslušného súdu nám nemôže utrpenú ujmu ani len čiastočne zahojiť priznaním primeraného finančného zadosťučinenia.“

Na základe uvedených skutočností sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že okresný súd v napadnutom konaní porušil ich základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby mu prikázal vo veci konať bez zbytočných prieťahov a zaplatiť každému zo sťažovateľov finančné zadosťučinenie v sume 3 500 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

Na výzvu ústavného súdu sa podaním sp. zn. 1 Spr V/292/16 z 27. júna 2016 doručeným ústavnému súdu 30. júna 2016 vyjadrila predsedníčka okresného súdu, v ktorom okrem iného uviedla: *„Z prehľadu a priebehu vykonaných úkonov vyplýva, že tunajší súd v období od začatia konania až do pripojenia spisu k spisovému materiálu súvisiaceho konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 14 C/37/2010 dňa 29. 5. 2012, konal v tomto konaní priebežne a bez prieťahov. Nebolo zistené dlhšie časové obdobie, počas ktorého by súd nevykonal žiaden úkon, procesné úkony súdu boli vykonávané v časových intervaloch niekoľkých dní až troch mesiacov.*

K tvrdeniu o súvise oboch konaní uvádzam, že konanie vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 14 C/37/2010 bolo začaté dňa 24. 2. 2010, teda pred začatím konania sp. zn. 15 C/80/2010. Predmetom konania vedeného pod sp. zn. 14 C/37/2010 bolo určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti... Okruh účastníkov v tomto konaní je totožný s okruhom účastníkov v konaní sp. zn. 15 C/80/2010, pričom účastníci konania vystupujú v opačnom procesnom postavení. Navrhovateľka v konaní sp. zn. 14 C/37/2010 (pôvodná odporkyňa v konaní sp. zn. 15 C/80/2010) v tomto konaní odvodzovala svoje vlastnícke právo od dohody o zámene pozemkov uzatvorenej medzi právnymi predchodcami účastníkov

konania z rokov 1952, resp. 1955, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti – pozemky..., ktoré mali byť právnym predchodcom navrhovateľky zamenené za nehnuteľnosti – pozemky...

Konanie vedené pod sp. zn. 14 C/37/2010 bolo skončené rozsudkom zo dňa 30. 4. 2014. Spis bol dňa 5. 9. 2014 predložený Krajskému súdu v Košiciach ako odvolaciemu súdu za účelom rozhodnutia o podanom odvolaní a jeho späťvzatí. Po návrate spisu z odvolacieho súdu dňa 18. 12. 2015 a právoplatnosti rozhodnutia zo dňa 19. 11. 2015 o zastavení odvolacieho konania, bolo v spisovom materiáli a v registri súdu vyznačené nadobudnutie právoplatnosti rozsudku zo dňa 30. 4. 2014 dňom 31. 5. 2014.

Z odôvodnenia nálezu ústavného súdu č. k. I. ÚS 22/2016-30 vyplýva konštatovanie nečinnosti súdu v tomto konaní v období takmer 4 rokov. Ústavný súd SR pri tomto zhodnotení nezobral v úvahu obranu okresného súdu spočívajúcu v argumentácii, že postup v napadnutom konaní sp. zn. 15C/80/2010 závisel od rozhodnutia vo veci vedenej pod sp. zn. 14C/37/2010 tunajšieho súdu, ktoré bolo začaté skôr a preto bol spis sp. zn. 15C/80/2010 pripojený k spisu sp. zn. 14C/37/2010, nakoľko táto skutočnosť zo spisu sp. zn. 15C/80/2010 nevyplývala.

V súvislosti s vyššie uvedeným uvádzam, že pripojenie spisu k inému spisu sa v konkrétnom spise neuvádza, nevyznačuje, ale táto informácia je zrejmá len zo súdneho manažmentu, do ktorého sa zapisuje vedenie spisu (viď príloha).

Po doručení nálezu ústavného súdu č. k. I. ÚS 22/2016-30 dňa 15. 4. 2016 boli predsedníčkou súdu prijaté opatrenia na zabezpečenie plynulosti konania spočívajúce v nariadení dohľadu predsedníčky súdu nad ďalším priebehom konania, upozornením všetkých členov senátu, aby úkony v tejto veci vykonávali obratom a v sledovaní priebehu a plynulosti konania dozorným úradníkom tunajšieho súdu.

Z prehľadu a priebehu vykonaných úkonov vyplýva, že po nariadení dohľadu súd vo veci koná ďalej priebežne. Uznesením zo dňa 10. 5. 2016 bolo rozhodnuté o pripustení zmeny žalobného návrhu, dedičovi po zomrelej odporkyni bol zaslaný návrh na vyjadrenie a poučenie o procesných právach a povinnostiach, v konaní bol nariadený termín pojednávania na deň 10. 6. 2016, ktoré sa uskutočnilo. V konaní je vytýčený termín pojednávania na deň 7. 10. 2016. Priebeh vykonávaných procesných úkonov ako aj plynulosť konania bude v rámci nariadeného dohľadu naďalej sledovaná.“

Predsedníčka okresného súdu zároveň vo vyjadrení vyslovila súhlas s upustením od ústneho pojednávania v konaní o prijatej sťažnosti.

K vyjadreniu predsedníčky okresného súdu zaujala na základe výzvy ústavného súdu stanovisko aj právna zástupkyňa sťažovateľov. Táto vo svojom podaní doručenom ústavnému súdu 29. júla 2016 okrem iného uviedla: „Rozhodne nesúhlasíme s tvrdením Okresného súdu Košice – okolie..., že v súdnom konaní vedenom pod spis. zn. 15C/80/2010 konal priebežne a nie sú tam dlhšie časové obdobia nečinnosti.

V prvom rade dávame do pozornosti Ústavného súdu Slovenskej republiky, že Okresný súd medzi úkony, ktoré vykonal, zaraďuje aj jednoduché prijatie pošty. Medzi inými takto ako svoje úkony uvádza napríklad, že dňa 10. 08. 2010 mu bola doručená odpoveď alebo že dňa 07. 02. 2011 mu bolo doručené oznámenie o úmrtí. Takéto úkony sa ťažko dajú zohľadniť pri posudzovaní efektivity práce Okresného súdu.

Okresný súd uvádza, že už dňa 27. 10. 2010 vytýčil termín pojednávania. Z predvolania, ktoré je súčasťou spisu, ale vyplýva, že bolo vyhotovené až 03. 01. 2011. Okresný súd teda od vypracovania výzvy Správe katastra Košice dňa 10. 08. 2010 do dňa 03. 01. 2011 neurobil žiaden relevantný úkon, tak ako sme to uviedli v našej ústavnej sťažnosti zo dňa 10. 11. 2015.

Vážne pochybenia Okresného súdu sú najtransparentnejšie po novembri 2011. Dňa 04. 11. 2011 bol Okresnému súdu doručený návrh na zmenu petitu. V súlade s § 95 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov rozhodne súd o zmene návrhu mimo pojednávania do 60 dní od podania návrhu na zmenu petitu. Okresný súd nielenže dodnes nedodrжал uvedenú zákonnú lehotu, ale po viac ako 6 mesiacoch pripojil súdny spis k inému súdnemu spisu, nakoľko usúdil, že veci spolu súvisia. O tomto kroku žiadnym spôsobom procesne nerozhodol (nespojil veci na spoločné konanie, neprerušil súdne konanie do skončenia druhého súdneho konania). Okresný súd neurobil ani to, aby účastníkov konania o svojom názore informoval! Niekoľkoročná absolútna nečinnosť Okresného súdu nemá oporu v zákone, je závažná a neospravedlňiteľná. Obrana Okresného súdu v danom ohľade je absolútne neprijateľná.

Rovnako sa ohradzuje voči tvrdeniu Okresného súdu, že ďalší postup v konaní vedenom pod spis. zn. 15 C/80/2010 závisel od rozhodnutia vo veci vedenej pod spis. zn. 14 C/37/2010.

Uznávame, že konania vedené pod spis. zn. 15 C/80/2010 a 14 C/37/2010 sú čiastočne podobné, čo evokuje najmä totožná skupina účastníkov týchto konaní. Avšak, skutkový stav týchto konaní je odlišný, pozemky, ktoré sú ich predmetom sú v držbe iných osôb a za iných okolností (v konaní 14C/37/2010 je pozemok v držbe žalovanej a v konaní 15C/80/2010 v našej držbe). Opätovne musíme zdôrazniť, že ak by Okresný súd vykonal aspoň výsluch účastníkov konania a porovnal základné skutkové okolnosti v týchto sporoch, musel by dospieť k záveru, že bezprostredne spolu nesúvisia a nebol dôvod nekonať.

Ak aj mal Okresný súd iný názor, mal postupovať riadne a zákonne. Mal súdne konanie pod spis. zn. 15C/80/2010 prerušiť do skončenia konania pod spis. zn. 14C/37/2010. Takto by nám aspoň dal možnosť voči jeho rozhodnutiu sa brániť a preukázať, že konania spolu nesúvisia a že súd by mal konať a rozhodnúť. Postup súdu nás zanechal v absolútnej právnej neistote.“

Právna zástupkyňa sťažovateľov zároveň v stanovisku vyslovila súhlas s upustením od ústneho pojednávania v konaní o prijatej sťažnosti.

Z obsahu predloženého súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 15 C 80/2010 ústavný súd zistil rovnaké skutočnosti, ako vyplývali z vyjadrení účastníkov konania, preto ich považoval za preukázané.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj s obsahom súdneho spisu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovatelia sa svojou sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov. Zároveň namietajú aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. K porušeniu sťažovateľmi označených práv malo dôjsť postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 17 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý určuje, že súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prierahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb, ďalej z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania (obdobne predtým § 6 a § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prierahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľov.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že po právnej stránke ide o návrh na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktoré patrí ku štandardnej rozhodovacej činnosti súdov. Čo sa týka skutkovej stránky, ústavný súd konštatuje, že k faktickej zložitosti veci, a tým aj k predĺženiu konania, mohol prispieť väčší počet účastníkov na strane navrhovateľov.

2. Správanie účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prierahom, a tým aj k porušeniu základného

práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Pri hodnotení podľa tohto kritéria ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ťarchu účastníkov konania pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným prietahom.

3. Napokon ústavný súd hodnotil postup okresného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietáhov v konaní v doterajšom priebehu a zistil, že okresný súd od 14. októbra 2011 do 19. apríla 2016 vo veci nevykonal žiadny úkon, ktorý by smeroval k rozhodnutiu vo veci samej. Celková doba nečinnosti okresného súdu tak predstavuje viac ako 4 roky.

Obranu okresného súdu spočívajúcu v argumentácii o tom, že postup v napadnutom konaní závisel od rozhodnutia vo veci vedenej pod sp. zn. 14 C 37/2010, ktoré bolo začaté skôr, a preto bol spis vo veci sťažovateľov vedený pod sp. zn. 15 C 80/2010 pripojený k spisu sp. zn. 14 C 37/2010, ústavný súd neakceptoval. V súvislosti s tým ústavný súd poukazuje na správnosť argumentácie sťažovateľov uvedenej v stanovisku k vyjadreniu predsedníčky okresného súdu, v zmysle ktorej ak podľa názoru okresného súdu konania vedené pod sp. zn. 14 C 37/2010 a sp. zn. 15 C 80/2010 spolu súvisia a postup v napadnutom konaní závisel od rozhodnutia vo veci vedenej pod sp. zn. 14 C 37/2010, mal postupovať v súlade s príslušnými procesnými predpismi a napadnuté konanie prerušiť do skončenia konania vedeného pod sp. zn. 14 C 37/2110. Sťažovatelia tiež správne argumentovali tým, že v prípade prerušenia konania by sa mohli proti danému procesnému rozhodnutiu okresného súdu brániť a predostrieť svoju argumentáciu, že uvedené konania spolu nesúvisia. Následne by bolo ustálené, či dôvody na prerušenie konania sú relevantné alebo nie. V prípade, že by bolo napadnuté konanie právoplatne prerušené, k zbytočným prietahom by v ňom nedošlo, a v prípade, že by napadnuté konanie napokon na základe argumentov sťažovateľov prerušené nebolo, bolo by pre okresný súd zrejmé, že má v napadnutom konaní pokračovať a nečakať do rozhodnutia vo veci vedenej pod sp. zn. 14 C 37/2010. Okresný súd však jednoducho pripojil spis sp. zn. 15 C 80/2010

k spisu sp. zn. 14 C 37/2010 bez toho, aby sa s vecou relevantne procesne vysporiadal, a takto nechal účastníkov napadnutého konania v právnej neistote.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 80/2010 došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Hoci ústavný súd zistil, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu označených práv s'ťažovateľov, neprikázal mu, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 15 C 80/2010 konal bez zbytočných priet'ahov v zmysle čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy, pretože uvedené už okresnému súdu prikázal v náleze sp. zn. I. ÚS 22/2016 zo 16. marca 2016, ktorým vyslovil porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, avšak vo vzťahu k iným s'ťažovateľom, ktorí sú tiež ako navrhovatelia účastníkmi napadnutého konania.

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa s'ťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovatelia v sťažnosti žiadali o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 3 500 € pre každého z nich, čo odôvodnili dlhoročnou právnou neistotou a z toho vyplývajúcou frustráciou.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania vedeného okresným súdom, ako aj na jeho neodôvodnenú nečinnosť v trvaní vyše štyroch rokov, berúc do úvahy predmet konania na okresnom súde, postavenie sťažovateľov zodpovedajúce nerozlučnému procesnému spoločenstvu a všetky okolnosti daného prípadu, ústavný súd považoval priznanie sumy 1 500 € pre každého zo sťažovateľov za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľov, ktoré im vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom. Právna zástupkyňa sťažovateľov si uplatnila trovy konania, ktoré vyčíslila v celkovej sume 1 441,50 €.

Ústavný súd priznal sťažovateľom trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom pozostávajúce z odmeny advokáta za tri úkony právnej služby v roku 2016 (prevzatie a príprava právneho zastúpenia, sťažnosť a vyjadrenie), a vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Podľa § 11 ods. 3 v spojení s § 1 ods. 3 vyhlášky je odmena

advokáta (základná tarifa) v konaní pred ústavným súdom za jeden úkon právnej služby 1/6 z výpočtového základu.

Sťažovateľmi uplatnená suma trov konania neprevyšuje sumu vypočítanú ústavným súdom, preto ústavný súd priznal sťažovateľom úhradu trov konania v požadovanej sume.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľov (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2016